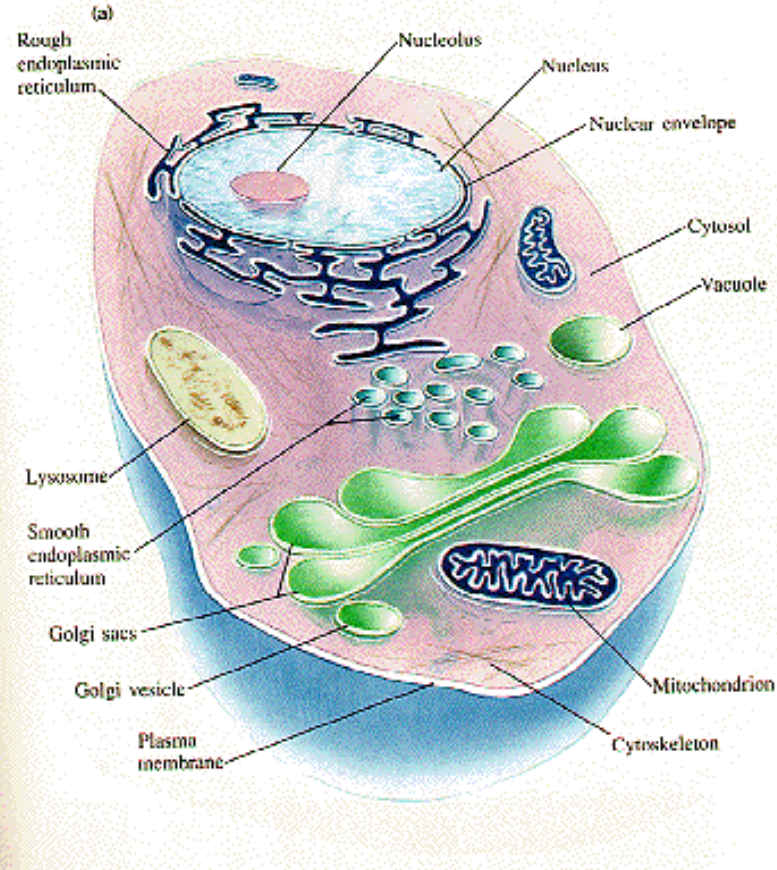

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

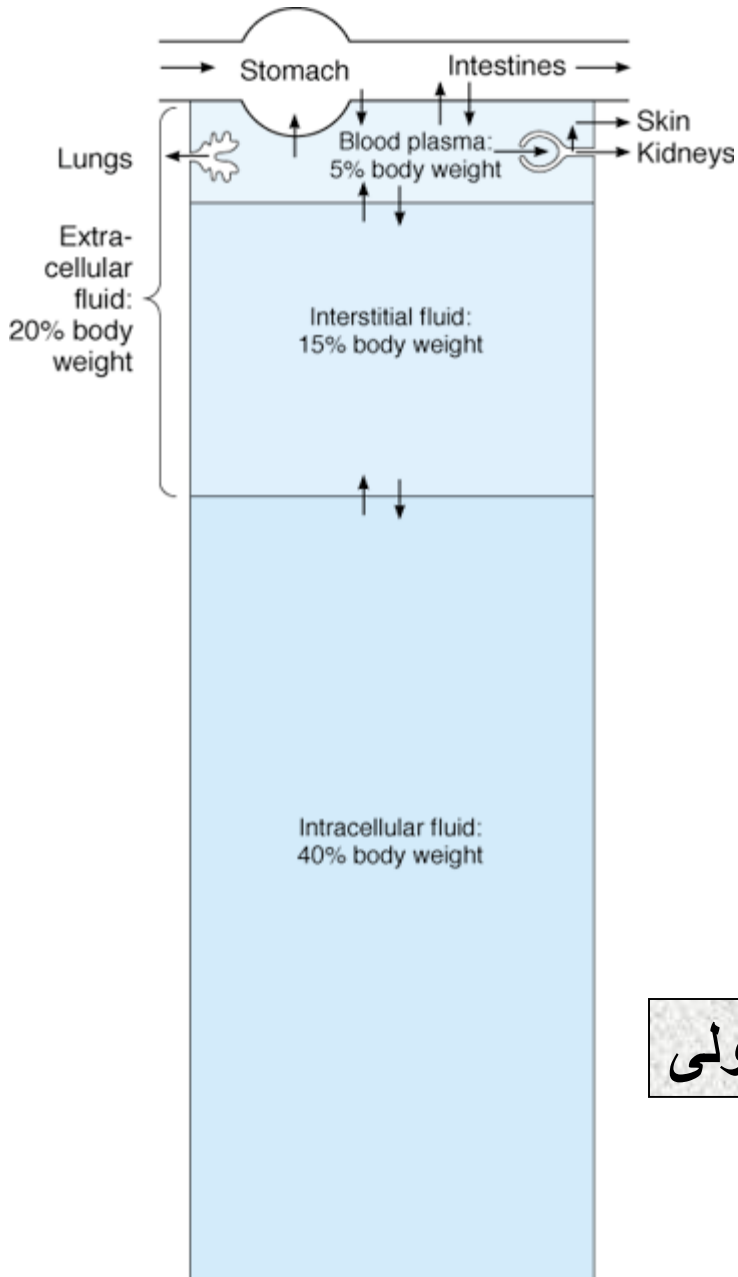
فیزیولوژی سلول

- بیش از 100 تریلیون سلول در بدن وجود دارد
- گویچه های قرمز فراوانترین سلول بدن است: 25 تریلیون

وجود <u>شباهت</u> و	<u>اختلاف</u> بین سلول ها
تامین انرژی	سوخت اولیه
دفع مواد زاید	اعمال ویژه
قابلیت تولید مثل	شکل سلولها

توزیع مایع (آب) در بخشهای مختلف بدن

3/2 داخل سلولها

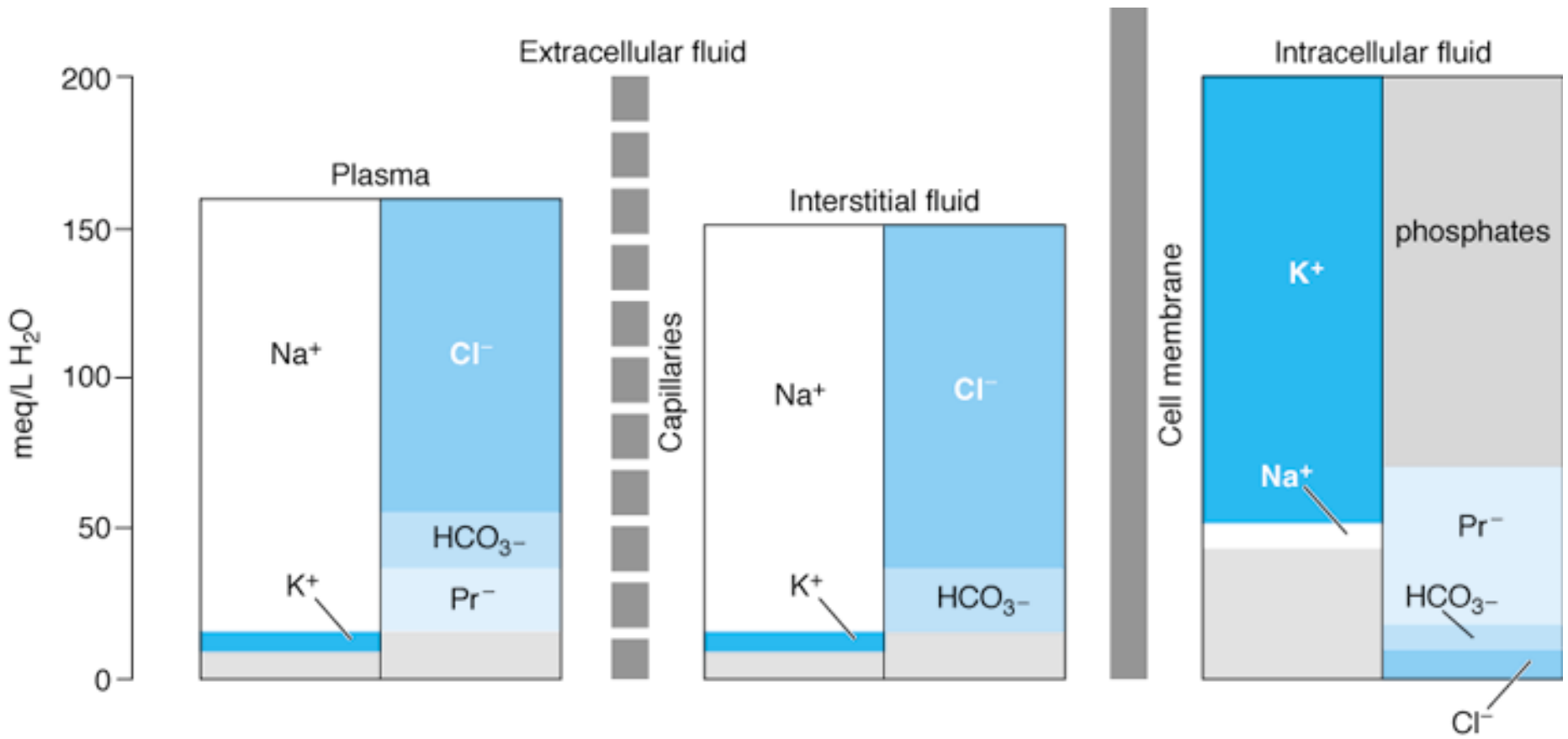
مایعات (60% وزن بدن)

3/1 خارج سلولی

4/3 در فضای بین سلولی

4/1 در خون
(پلاسما)

اختلاف ترکیبات مایع خارج سلولی و مایع داخل سلولی

اختلاف ترکیبات مایع خارج سلولی و مایع داخل سلولی

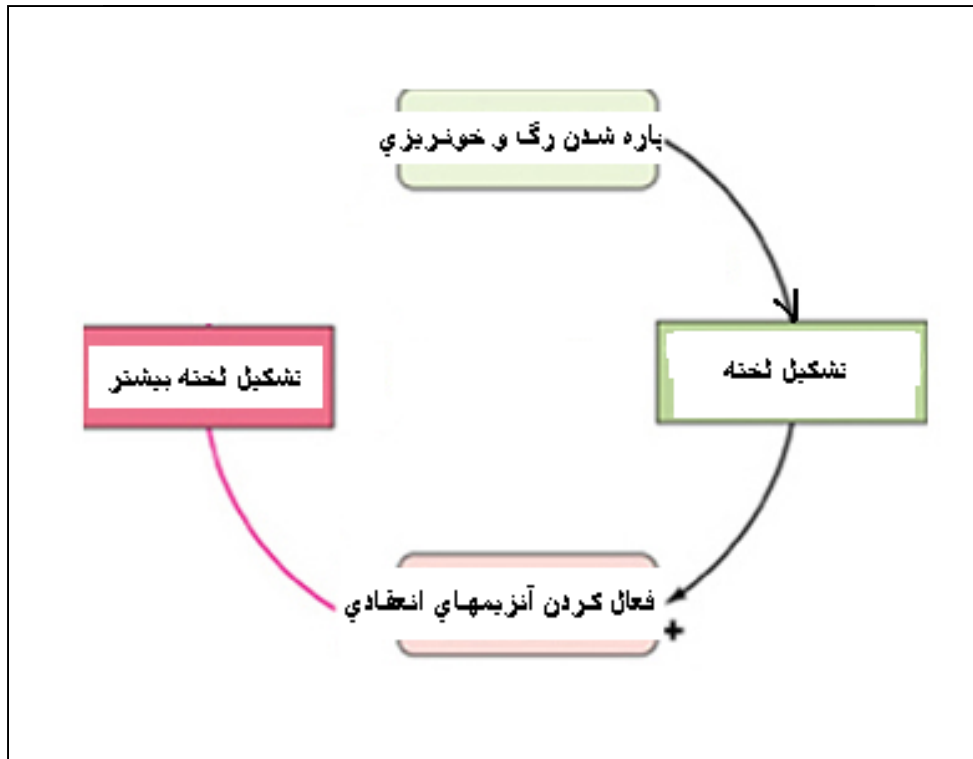
	Extracellular fluid	Intracellular fluid
Na ⁺	142 mEq/L	14 mEq/L
K ⁺	4 mEq/L	140 mEq/L
Ca ⁺⁺	2.4 mEq/L	0.0001 mEq/L
Mg ⁺⁺	1.2 mEq/L	58 mEq/L
Cl ⁻	132 mEq/L	4 mEq/L
HCO ₃ ⁻	28 mEq/L	10 mEq/L
Phosphates	4 mEq/L	75 mEq/L
SO ₄ ⁻	1 mEq/L	2 mEq/L
Glucose	90 mg/dl	0 to 20 mg/dl
Amino acids	30 mg/dl	200 mg/dl ?
Cholesterol	0.5 gm/dl	2 to 95 gm/dl
Phospholipids		
Neutral fat		
PO ₂	35 mm Hg	20 mm Hg ?
PCO ₂	46 mm Hg	50 mm Hg ?
pH	7.4	7.0
Proteins	2 gm/dl (5 mEq/L)	16 gm/dl (40 mEq/L)

مکانیسم های کنترل کننده هومئوستاتیک

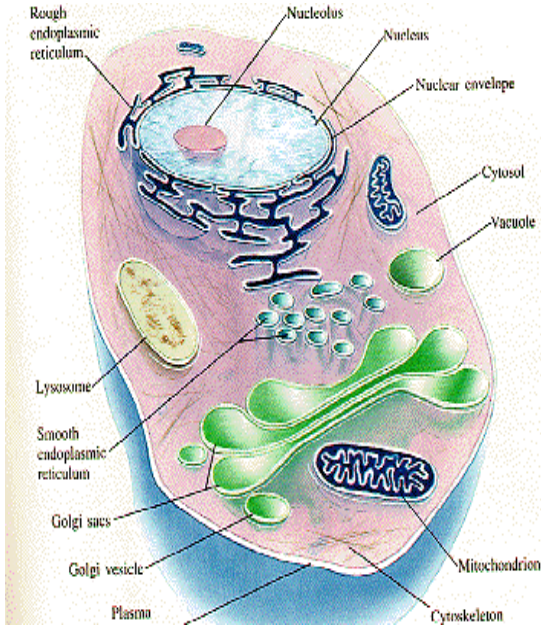
• فیدبک (Feedback)

- فیدبک منفی (Negative)

- فیدبک مثبت (Positive)

اجزای سلول:

هسته

اسکلت سلولی

سیتوپلاسم : اندامک ها + سیتوزول

ریبوزوم

رتیکولوم اندوپلاسمی

دستگاه گلژی

لیزوزوم و پروکسیزوم

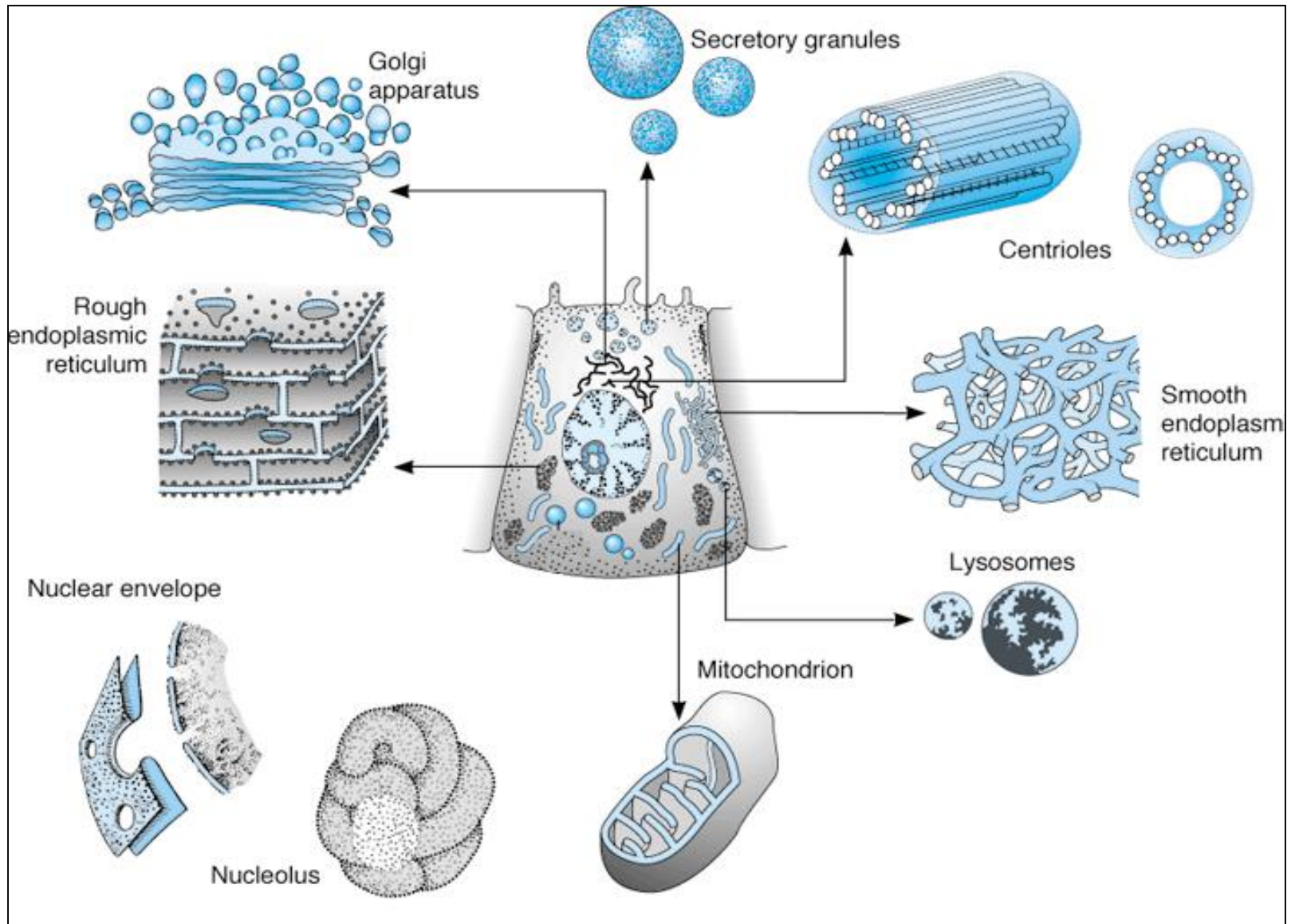
میتوکندری

غشاء سلولی

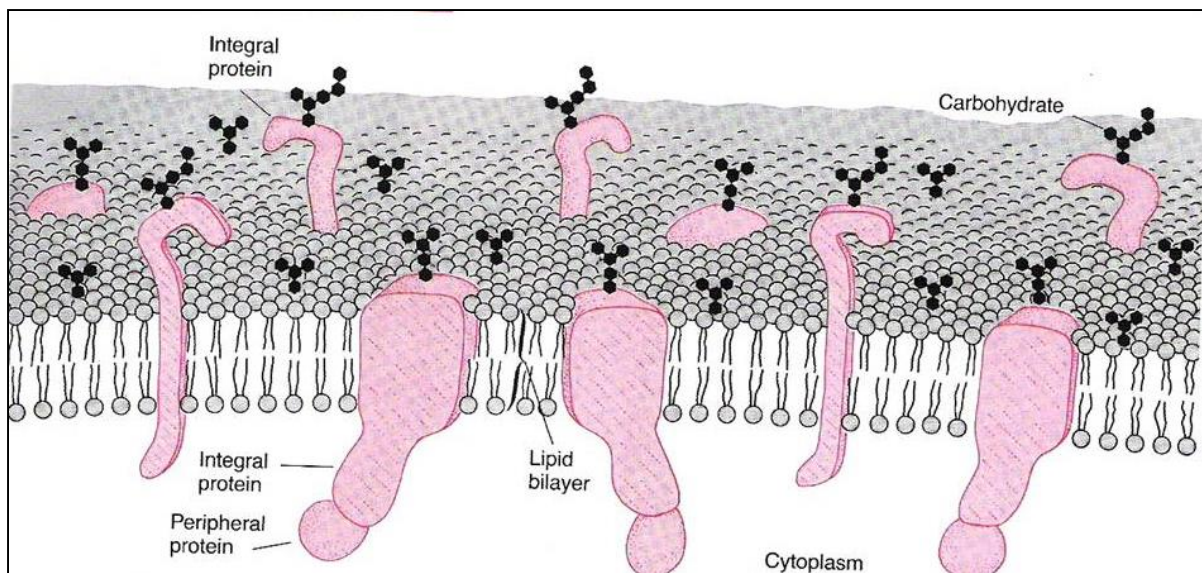

اندامکهای داخل سیتوپلاسمی سلول

غشای سلولی (Cell Membrane)

ترکیبات موجود در غشاء:

1- لیپیدها

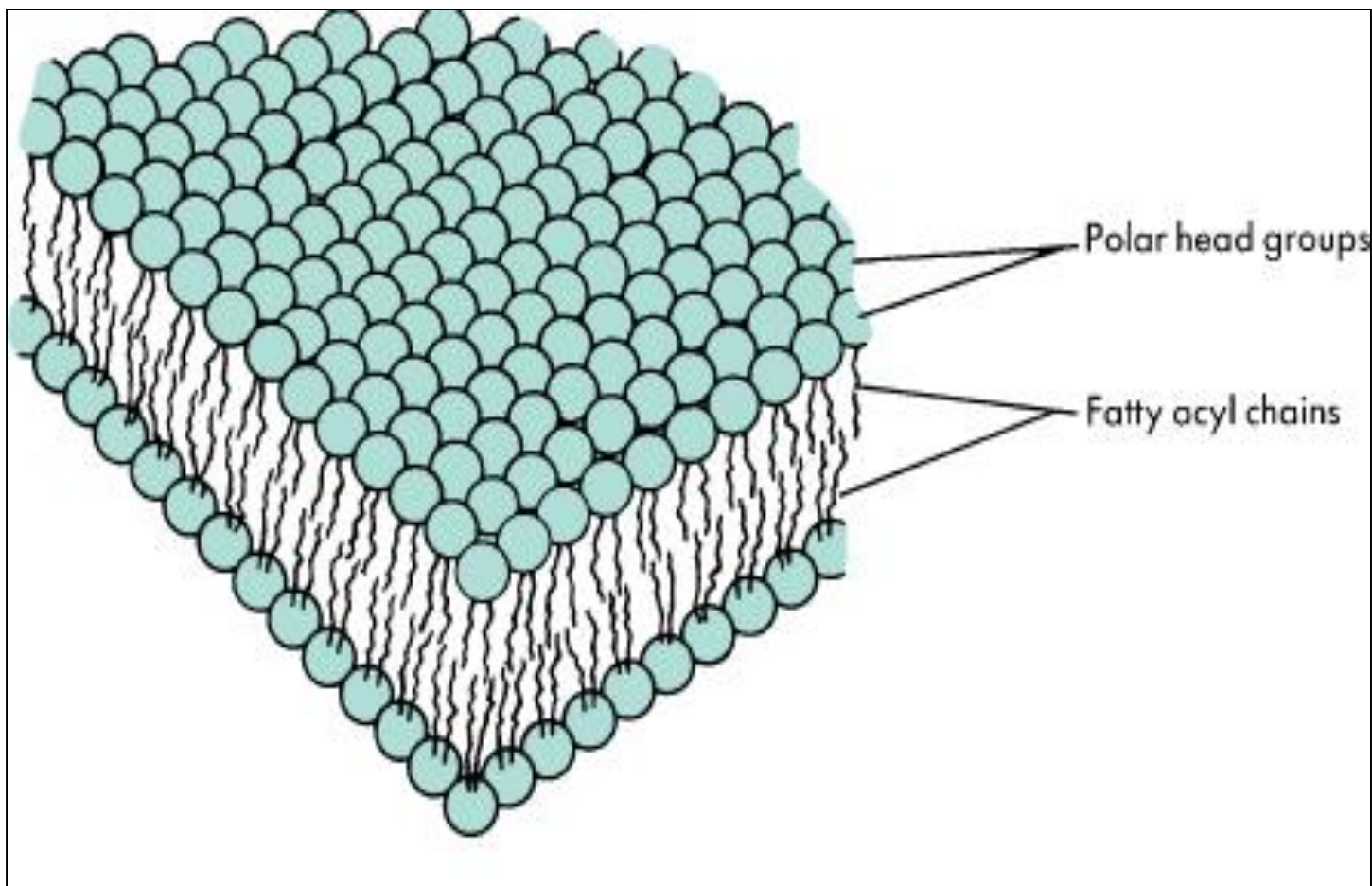
- فسفولیپید

- کلسترول

2- پروتئینها

3- کربوهیدراتها

فسفولیپید، کلسترول و غشای لیپید بای لایر

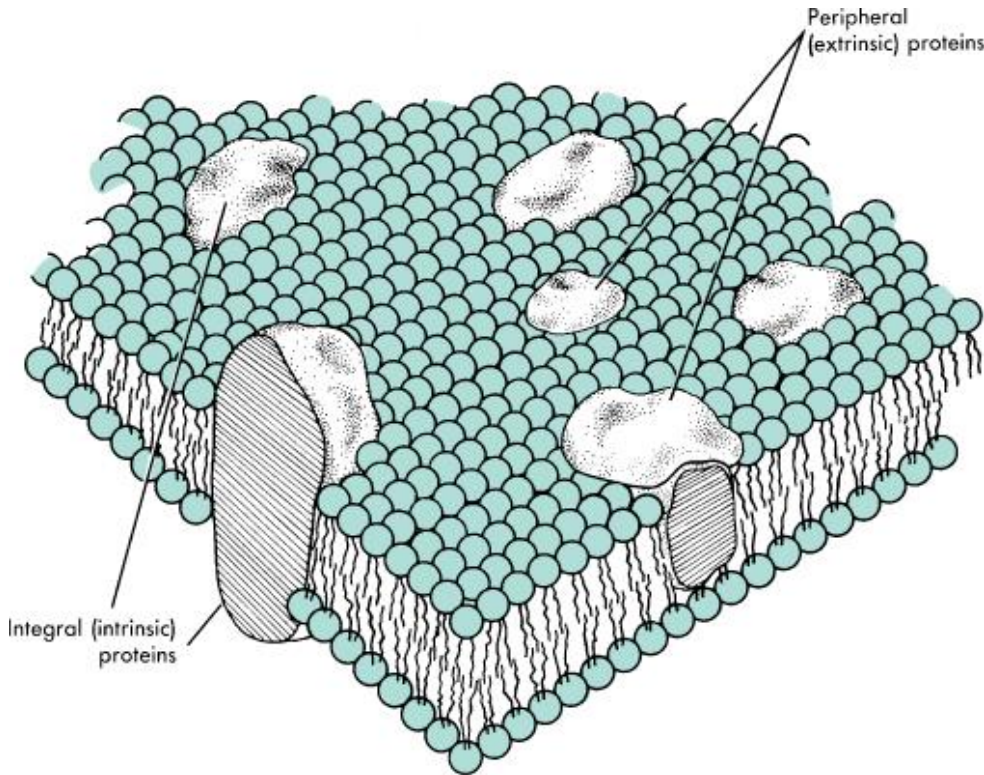

لیپید بای لایر

پروتئینهای غشای سلولی

انواع پروتئینهای غشاء:

- ✓ اینتگرال (سراسری یا داخلی)
- ✓ پریفرال (محیطی یا خارجی)

نقش پروتئینهای غشاء:

- ✓ ساختمانی:
- ✓ آنزیمی
- ✓ حامل (کریر)
- ✓ کانال یونی
- ✓ پمپ یونی
- ✓ گیرنده (رسپتور)
- ✓ آنتی ژن (گلیکوپروتئین)

کربوهیدراتهای غشای سلولی

کربوهیدراتهای غشاء:

✓ گلیکولیپید

✓ گلیکوپروتئین

❖ گلیکوکالیکس:

پوشش کربوهیدراتی سطح خارج سلولی

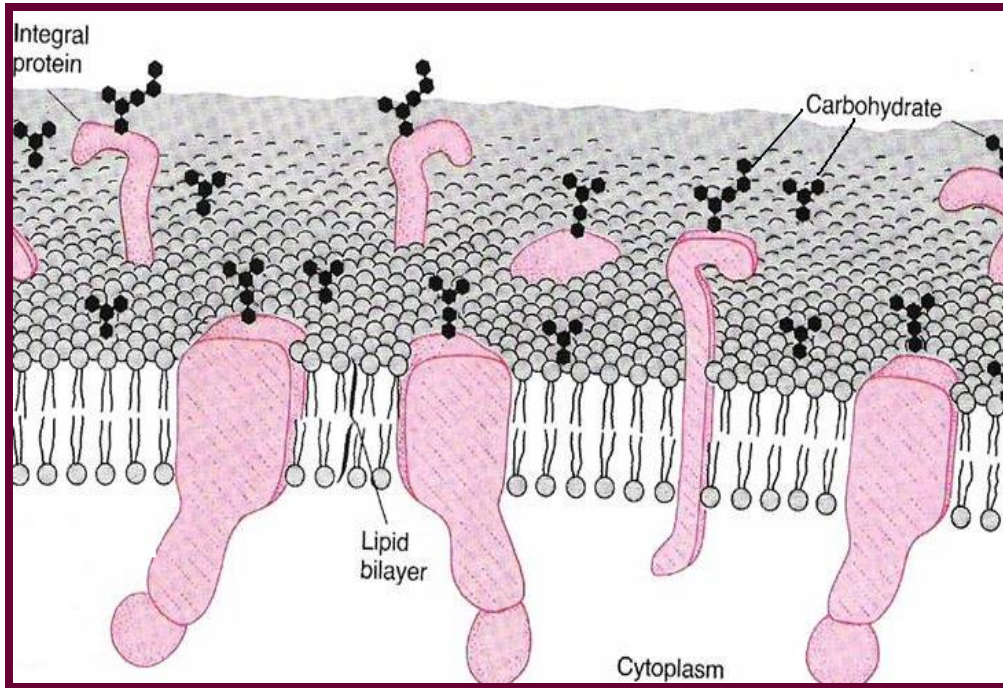
نقش کربوهیدرات غشایی:

✓ اتصال دو سلول به یکدیگر

✓ گیرنده برخی هورمونها مانند انسولین

✓ دخالت در واکنشهای ایمنی

✓ بخشیدن بار منفی به سطح خارج سلول و دفع اشیای منفی از سلول

اسکلت سلولی (Cytoskeleton)

- اسکلت سلولی:

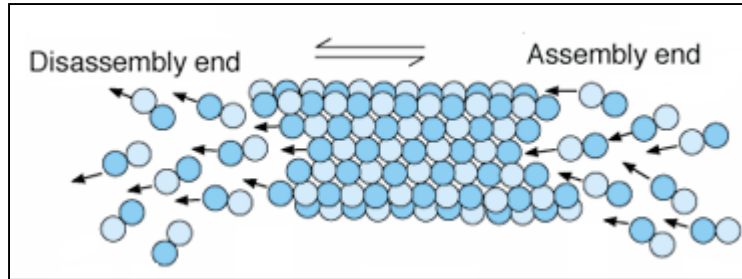
- ❖ میکروتوبولها
- ❖ میکروفیلانها
- ❖ فیلامانهای بینابینی

- نقش اسکلت سلولی:

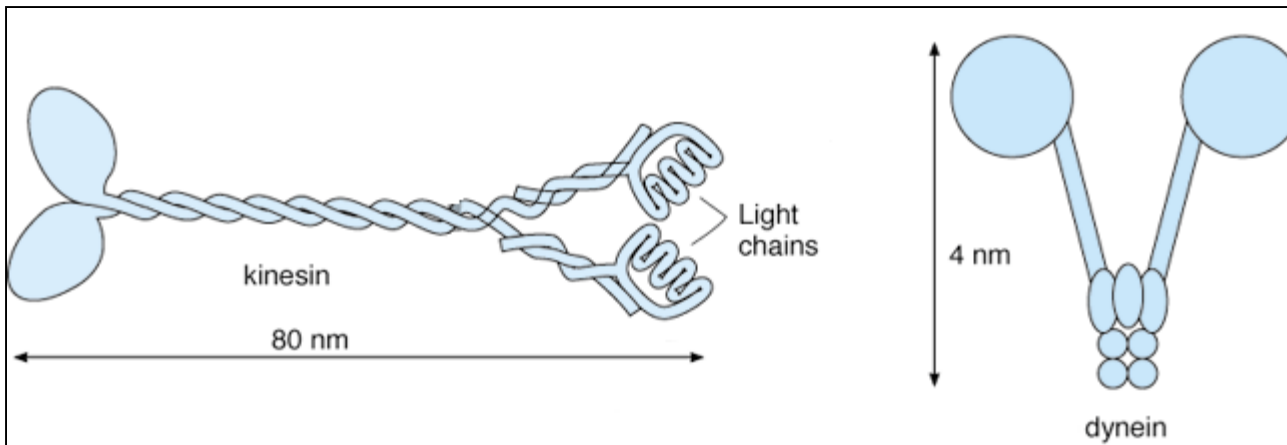
- ✓ حفظ ساختار سلولی
- ✓ تغییر شکل و حرکت سلولی در سلولهایی مانند ماکروفازها
- ✓ نقل و انتقالات اندامکها و پروتئینها در داخل سلول

میکروتوبولها

بخش دینامیک است ✓

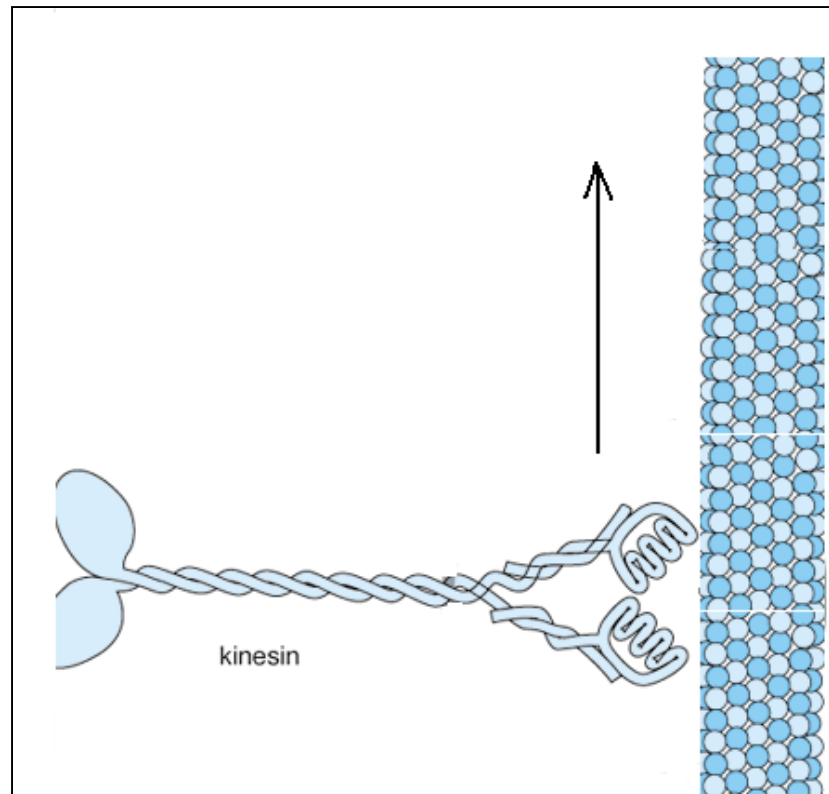
دارای موتور ملکولهایی مانند کینزین و دینئین است ✓

میکروتوبولها

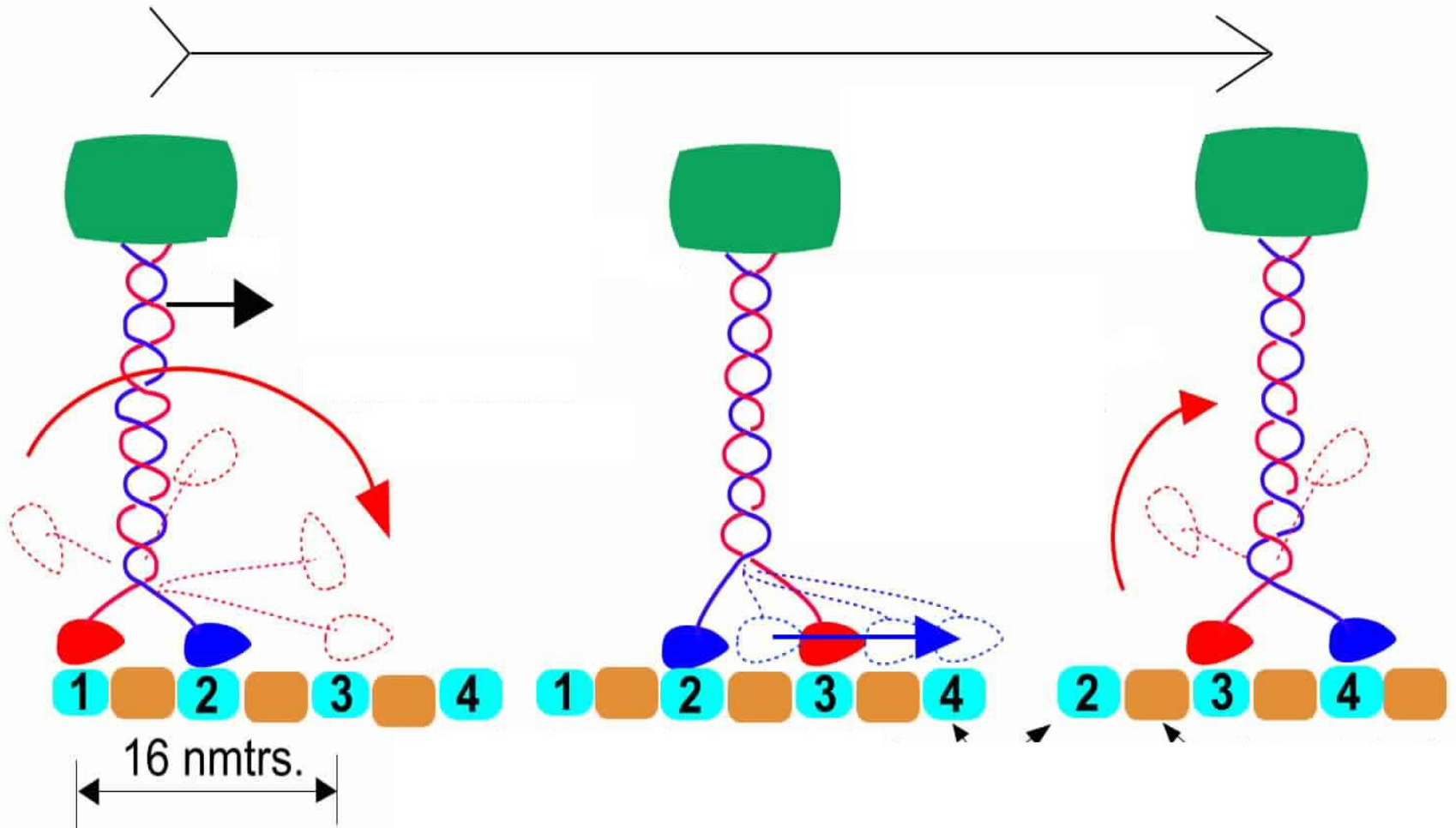
✓ سر موتور ملکولها دارای خاصیت **ATP** آزی بوده و با مصرف انرژی از ناحیه پل عرضی خم شده و در طول میکروتوبول حرکت می کنند

✓ مسیری جهت انتقال وزیکولها، گرانولها و میتوکندریها در داخل سلول است

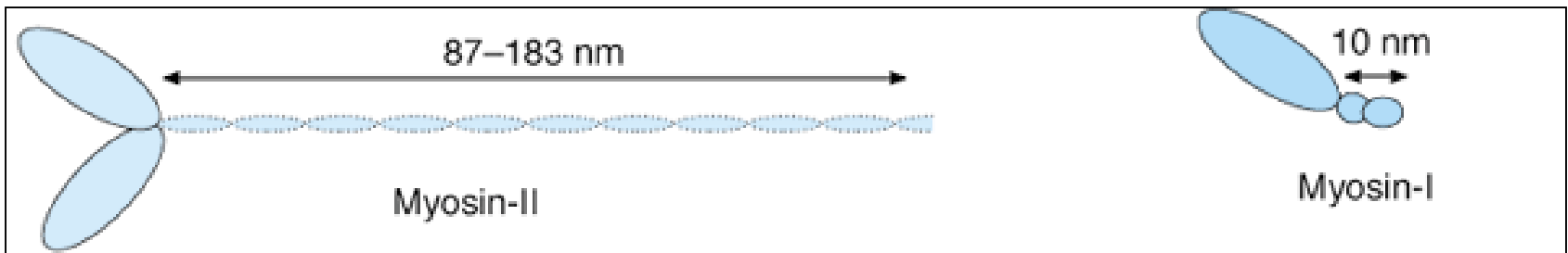
1 full cycle - uses 2 ATP - moves 16 nanometers

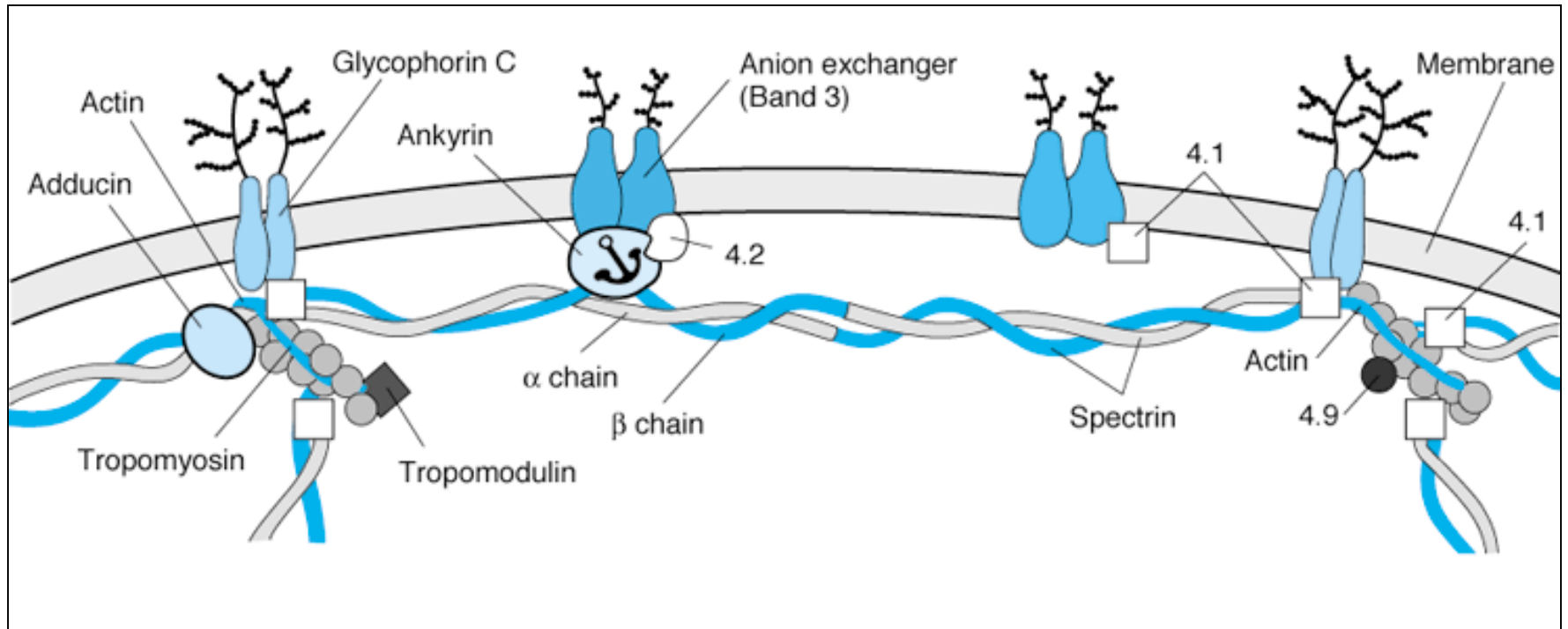
The (Ncr) Kinesin "walking" transportation of cell chemicals

میکروفیلانهای اسکلت سلولی

- ✓ اکتین مهمترین میکروفیلان و فراوانترین پروتئین در سلولهاست
- ✓ در پاهای کاذب سلولی و در زیر غشای سلولی وجود دارد
- ✓ اکتین F (زنجیره اکتین) از ملکولهای اکتین G ساخته شده است
- ✓ مهمترین موتور ملکول اکتین، میوزین است.
- ✓ موجب حرکت اندامکها در طول اکتین می شوند

اتصال غشای سلولی به اکتین (میکروفیلان) در گلبول سرخ

شبکه اندوپلاسمي

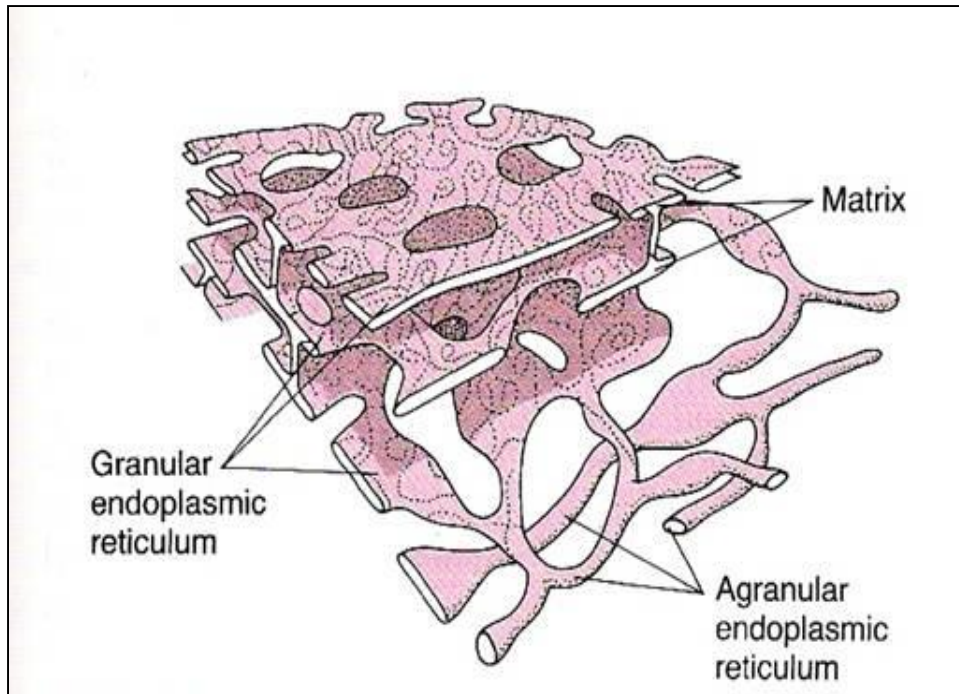
• انواع:

✓ دانه دار (واجد ريبوزوم)

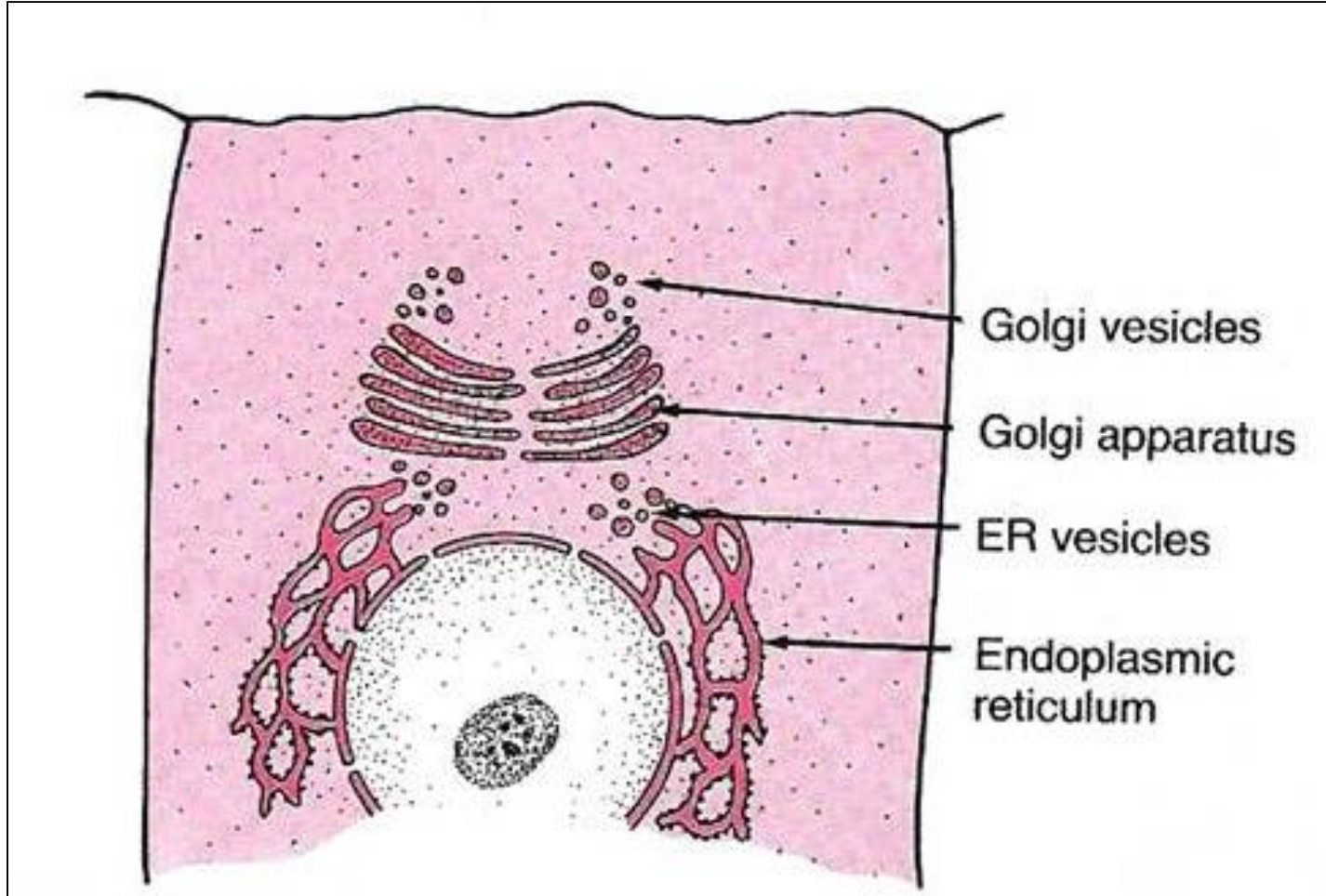
- در سنتز پروتئينها نقش دارد

✓ بدون دانه (صاف):

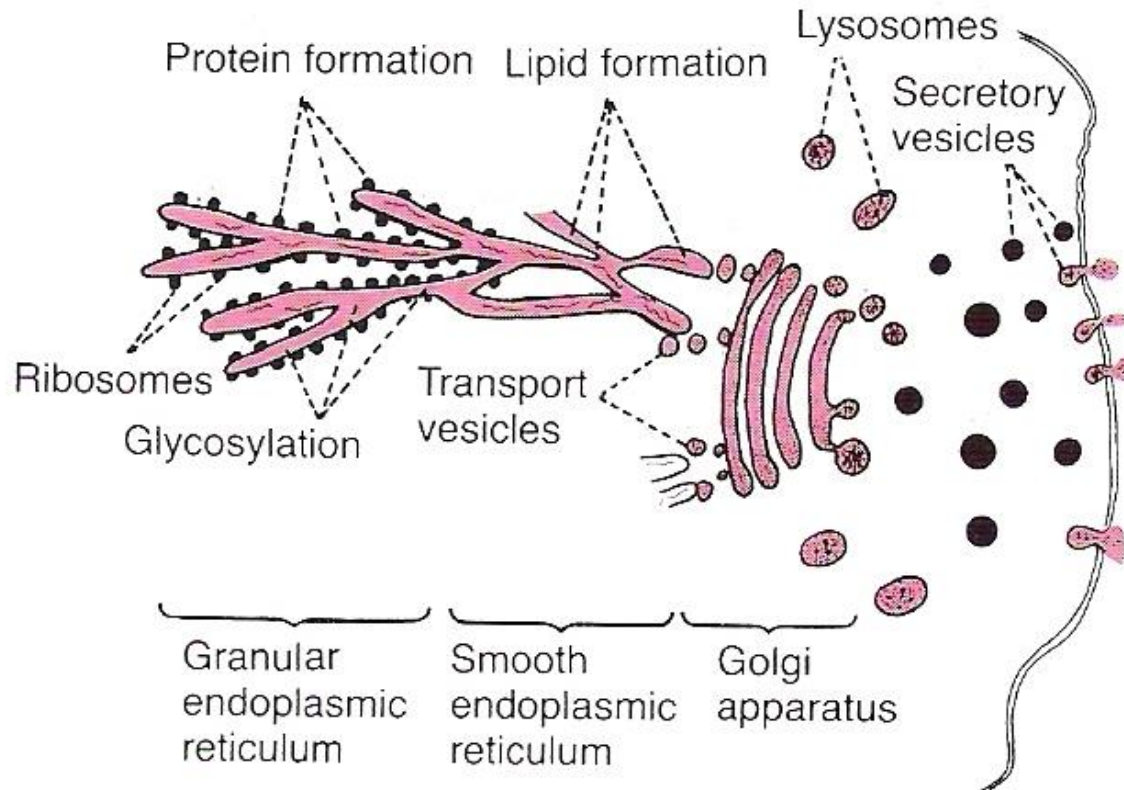
- در سنتز مواد ليپيدي نقش دارد

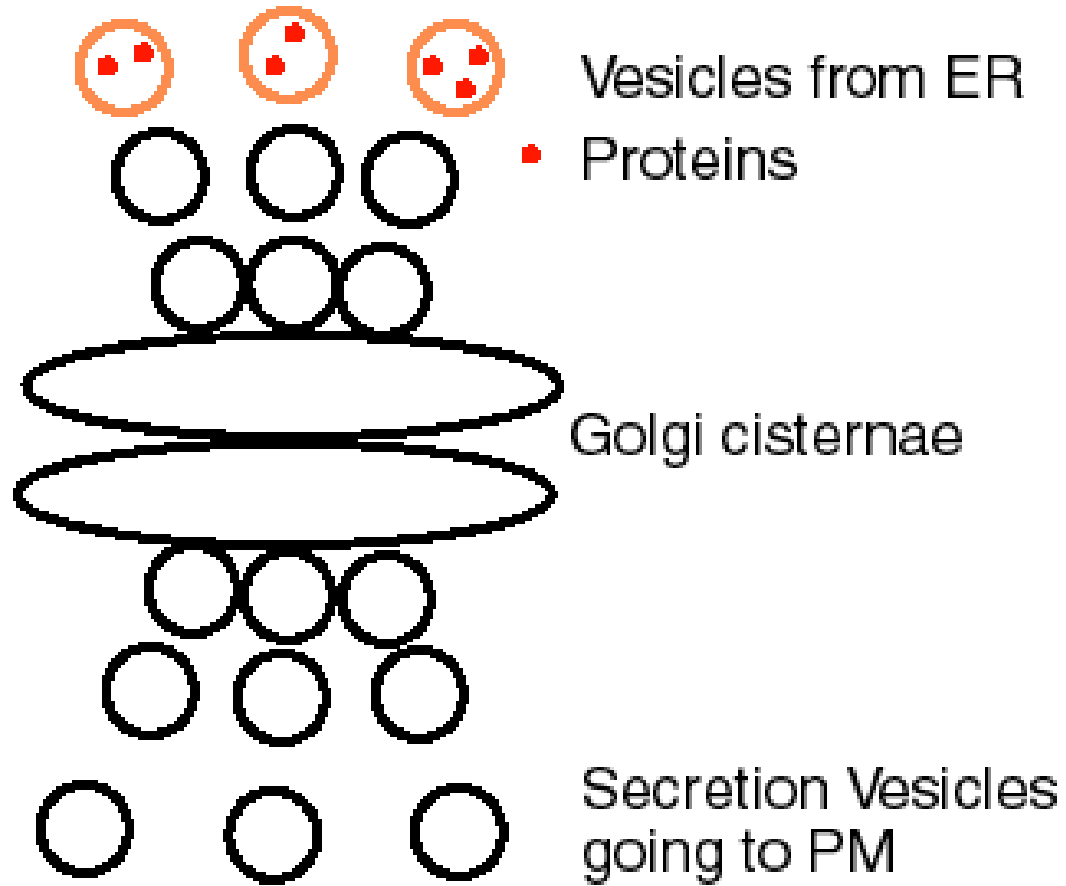
ارتباط دستگاه گلژی و شبکه اندوپلازمی

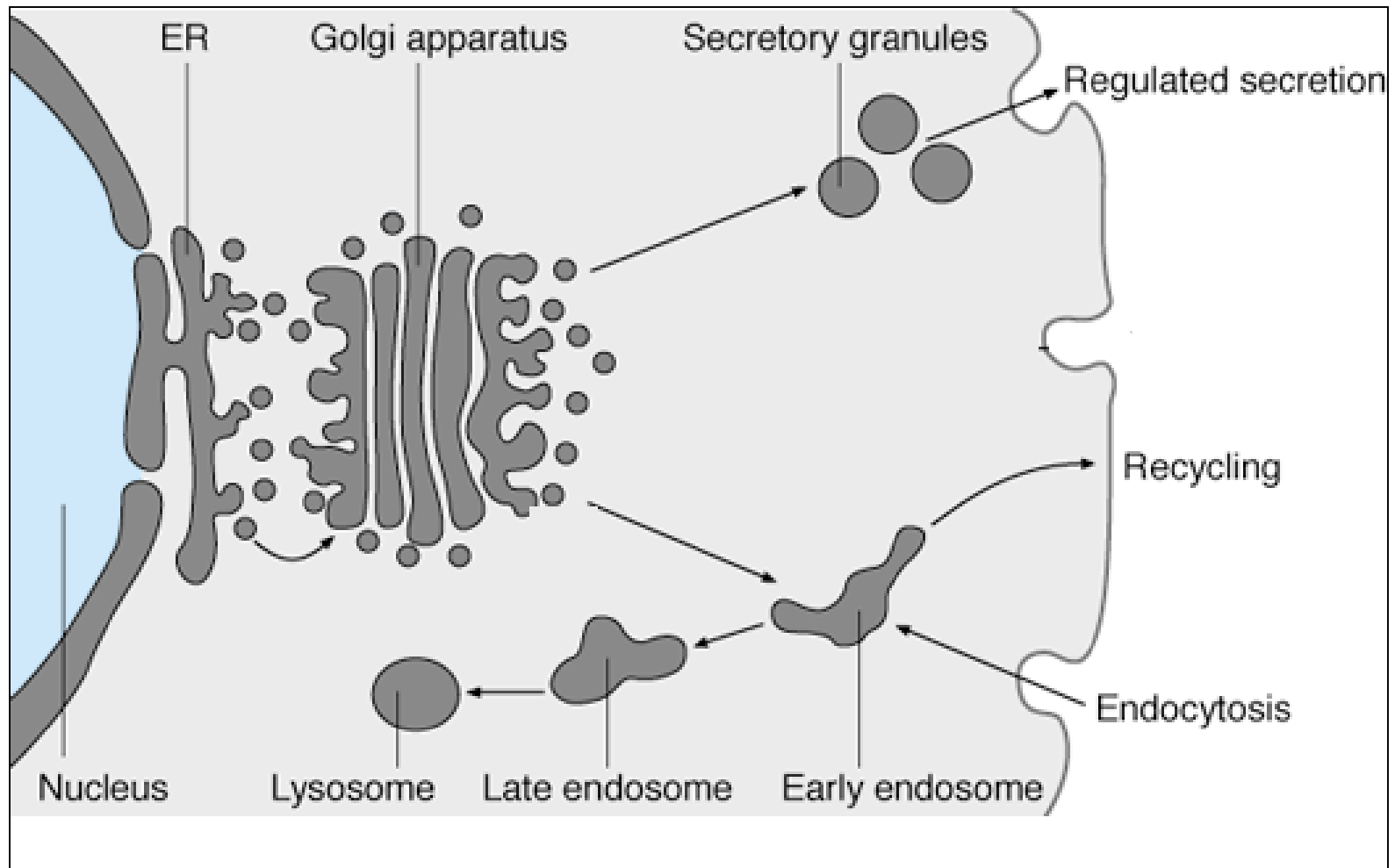
تشکیل پروتئینها، لیپیدها و وزیکولهای سلولی در سلول

Figure 2-13. Formation of proteins, lipids, and cellular vesicles by the endoplasmic reticulum and Golgi apparatus.

پردازش پروتئینها در گلژی و ترشح اگزوسیتوزی

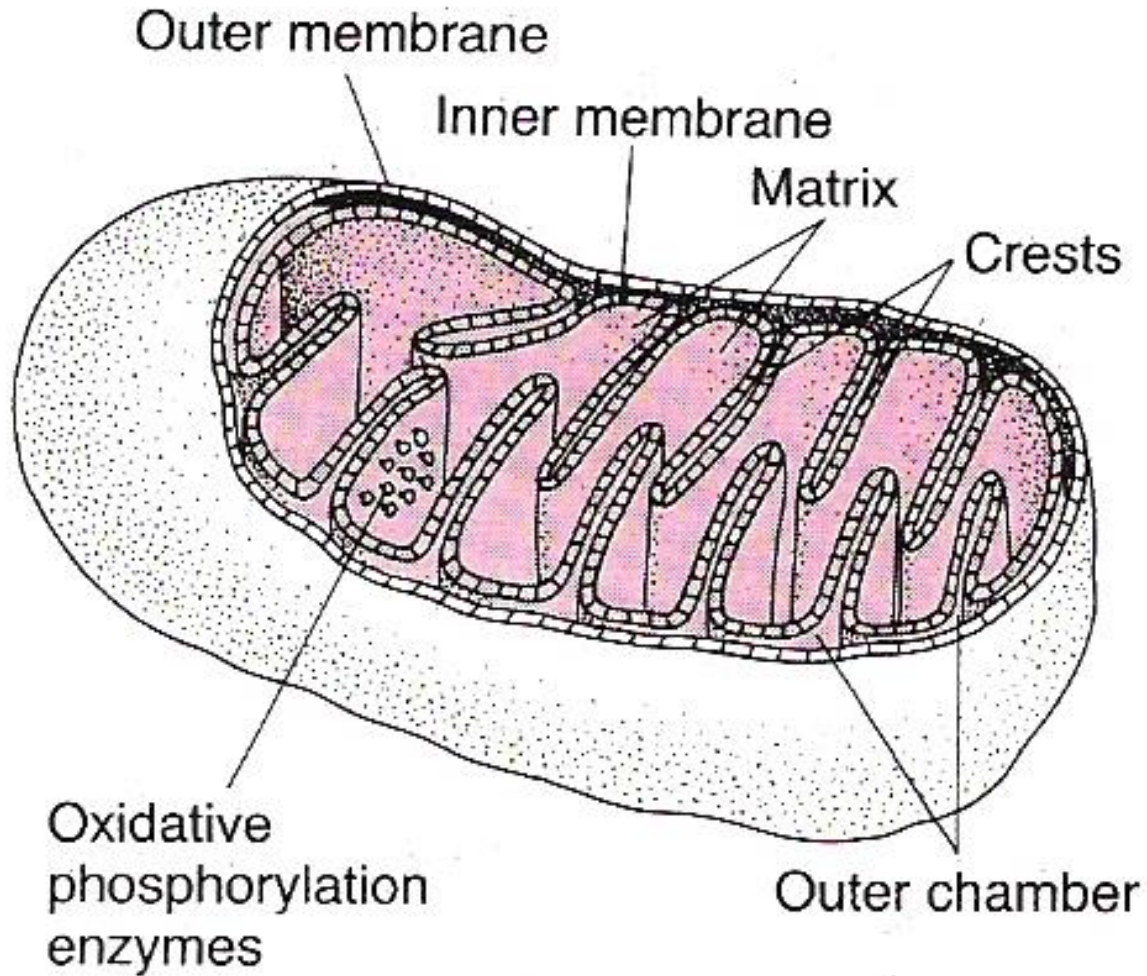
لیوزوم ها

- اندامکهای وزیکولی کنده شده از دستگاه گلژی می باشند
- حاوی بیش از چهل آنزیم هیدرولازی (گوارشی) هستند
- دارای غشایی که سبب محبوس شدن آنزیمها و جلوگیری از خود هضمی (اتولیز) می شود
- سبب هضم ساختارهای آسیب دیده داخل سلولی، ذرات غذایی خورده شده توسط سلول و مواد ناخواسته مانند باکتریها می شوند
- در نقرس: فاگوسیتها بلورهای اسید اوریک را بداخل خود کشیده و سبب رهایش آنزیمهای لیوزومی و ایجاد پاسخ التهابی در مفاصل
- بیماری تی – ساکس (Tay-Sacks): عدم وجود مادزادی یک آنزیم در لیوزوم و پر شدن لیوزوم از آن ماده که باید هضم می شده است.

پراکسی زومها

- دارای خود تکثیری و یا جوانه زدن از شبکه اندوپلاسمی
- دارای بیش از چهل آنزیم اکسیداز
- اکسیدازها: ترکیب O_2 با H^+ مواد مختلف و تولید H_2O_2
- اکسیده کردن مواد متعدد سمی مانند الکل و تبدیل به مواد غیر سمی
- شرکت آنزیمها در کاتالیز بسیاری از واکنشهای آنابولیک و کاتابولیک سلولی
مثلا کاتابولیسم اسیدهای چرب دراز زنجیر
- موتاسیون در یک ژن تولید کننده ناقل غشایی در غشای پراکسیزوم سبب بروز بیماری آدرنولوکو دیستروفی (ADRENOLEUKODYSTROPHY) و مرگ دوران کودکی در اثر اختلال در بتا- اکسیداسیون اسیدهای چرب دراز زنجیر
- در سندرم زل وگر (Zellweger) پراکسی زومهای مغز، کبد و کلیه بسیار کم یا وجود ندارد.

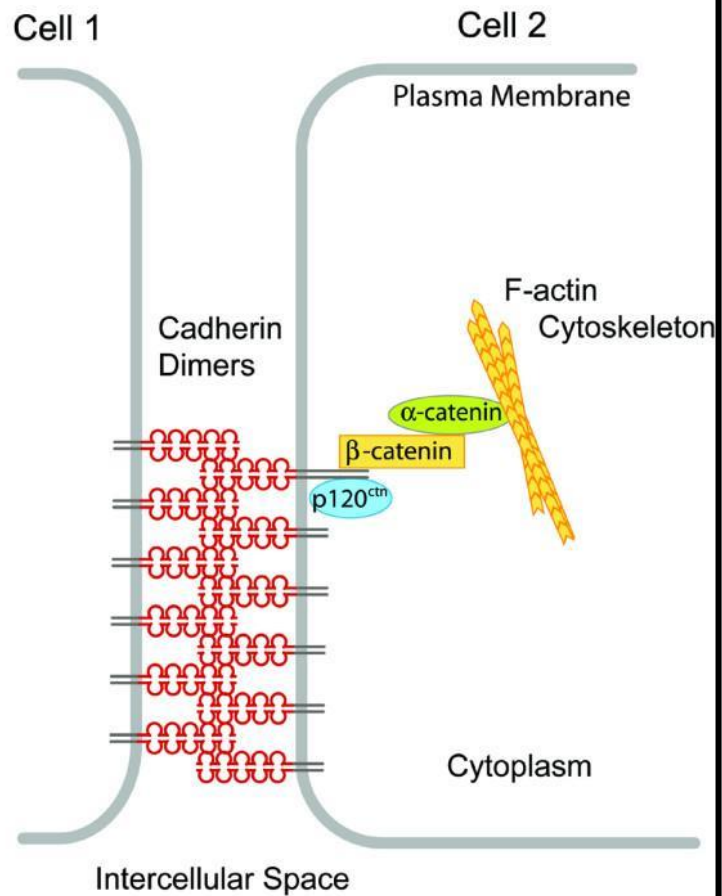
میتو کندیہا

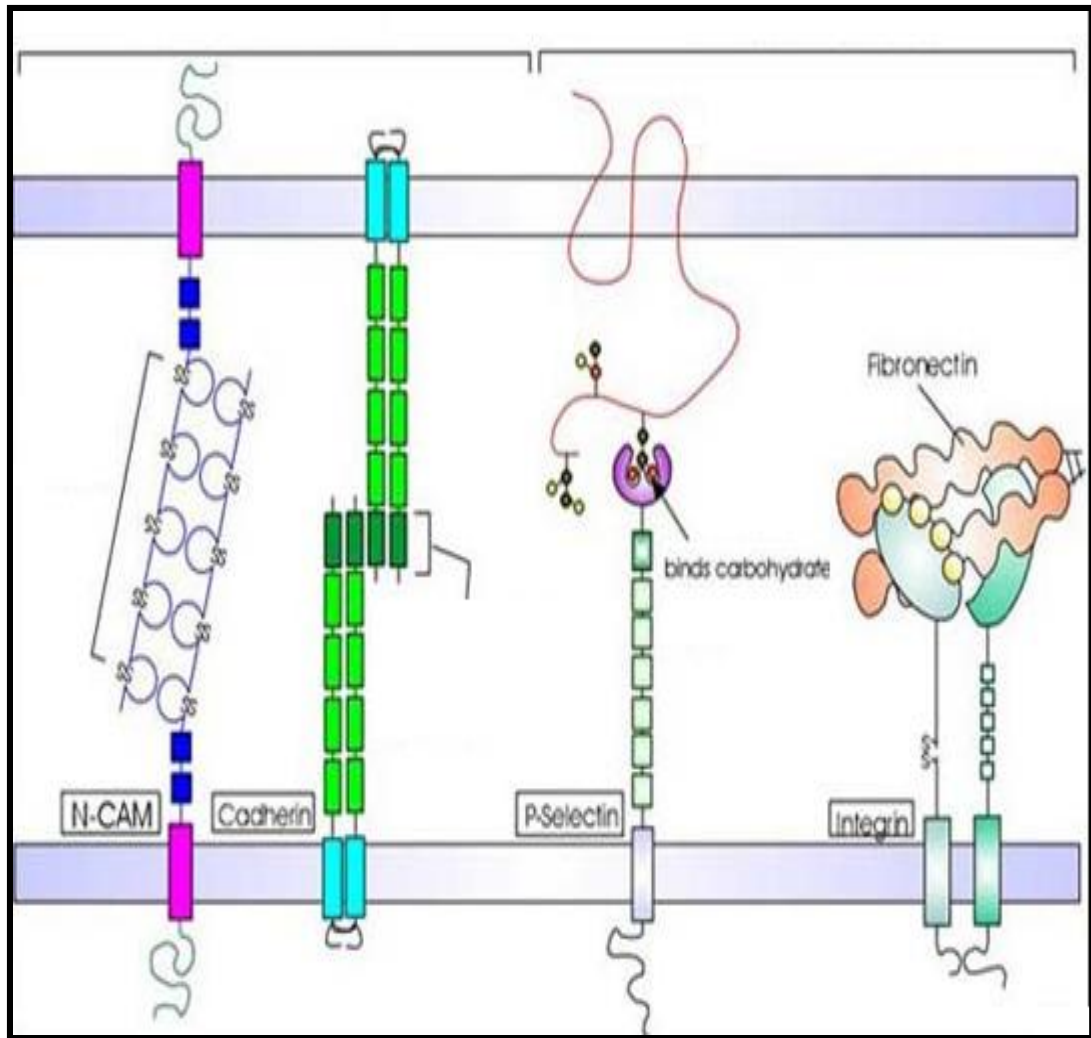
ملکولهای اتصال دهنده سلولی (Cell Adhesion Molecules or CAM)

- **اینترگرینها:** اتصال غشای سلول به فیبرونکتین و لامینین موجود در ماتریکس خارج سلولی
- **کادهرین ها:** اتصال سلول به سلول و وابسته به یون کلسیم.
گلیکوپروتئین بوده و در سیناپسهای نورون-نورون فراوان است
- **N-CAM:** مشابه کادهرینها بوده ولی نیازی به کلسیم ندارند. اغلب در نورونها وجود دارد
- **سلکتین:** گلیکوپروتئین غشای سلولهای اندوتلیالی اند (به خصوص در مویرگها) که سبب شناسایی قندهای سطح WBC و اتصال اولیه WBC به اندوتلیال می شوند.

Adherens Junction

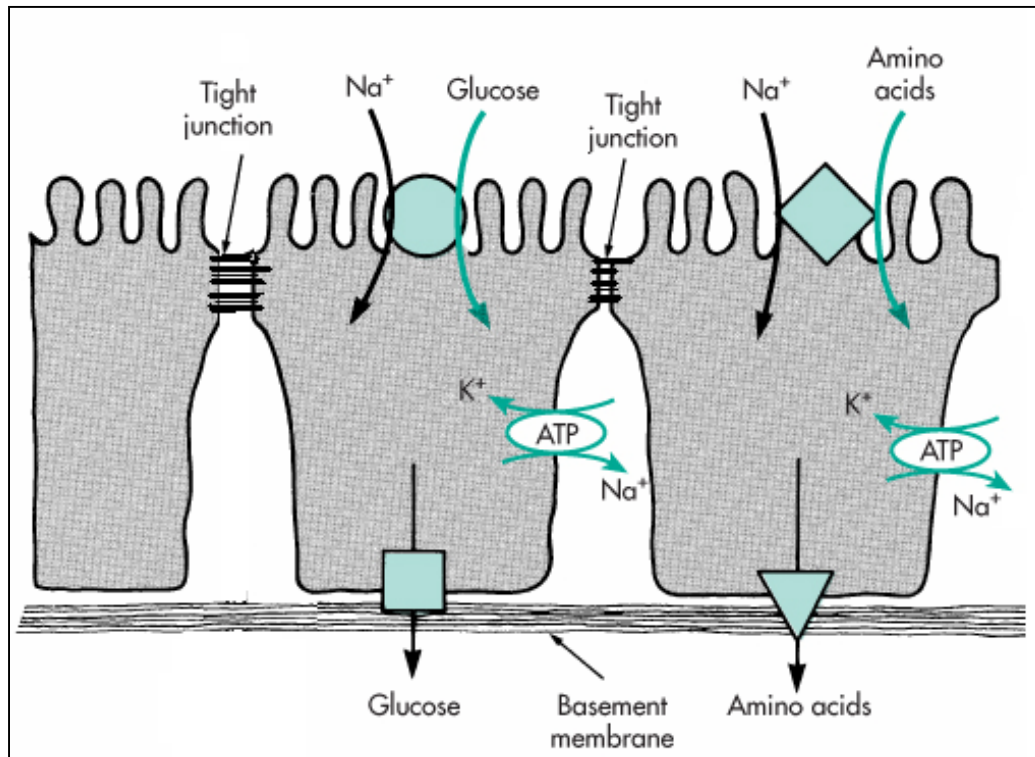
Arthritis Research & Therapy

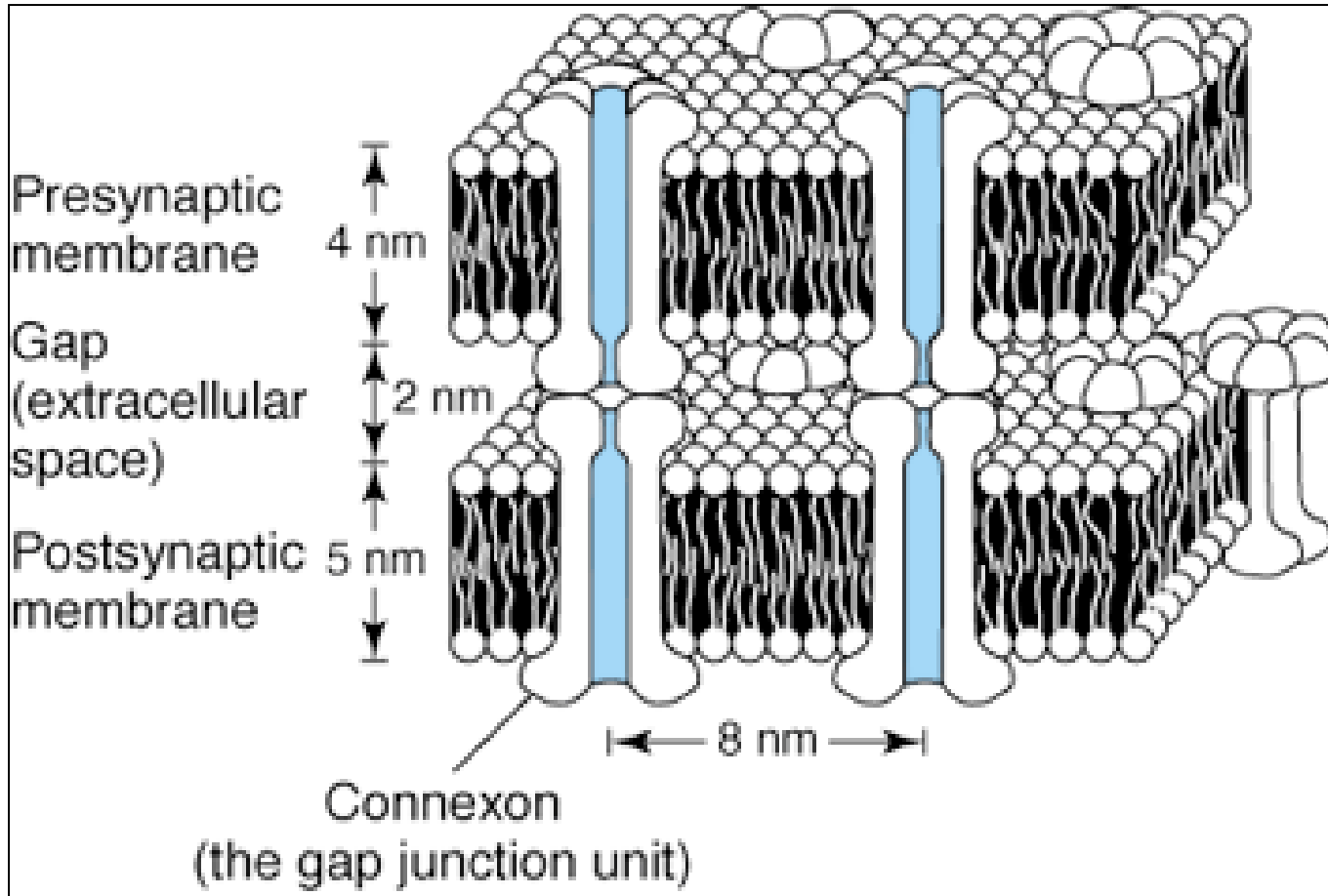
انواع اتصالات بین سلولی

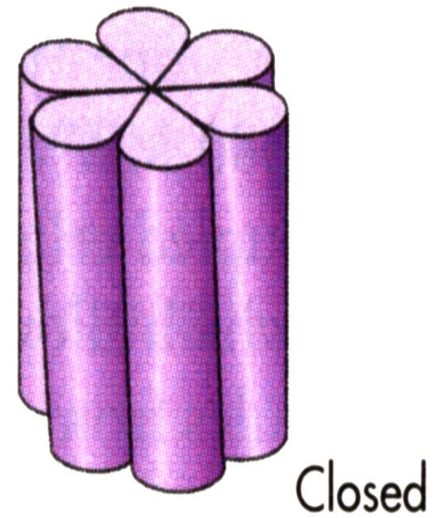
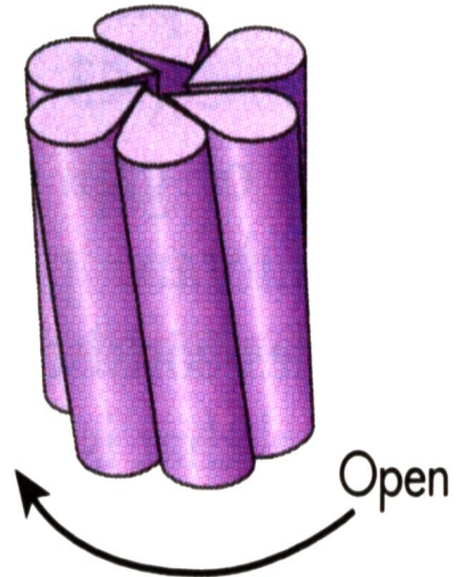
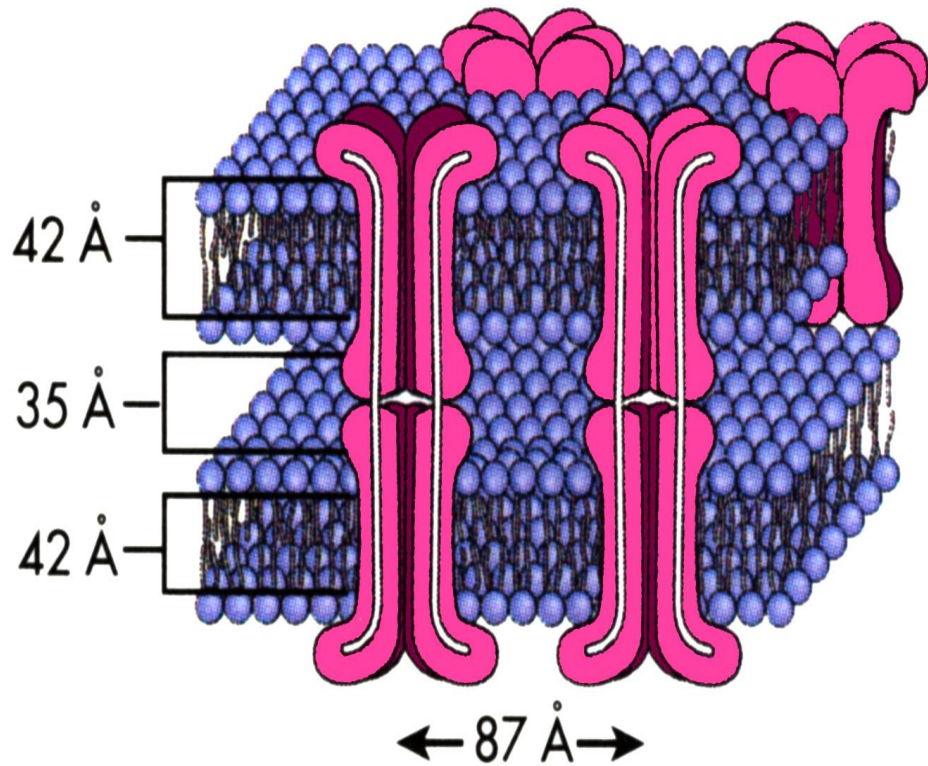
❖ اتصالات محکم (Tight Junction or Zonula Occludence):

- ✓ در لبه راس سلولهای اپیتلیالی روده و کلیه وجود دارد
- ✓ سد نفوذپذیر (نشستی) به یونها و موادمحلول از یک طرف اپیتلیوم به طرف دیگر آنست
- ✓ سبب حفظ قطبهای سلولی در اپیتلیوم می شود.

❖ اتصالات شکافی یا نکسوس (Gap Junction):

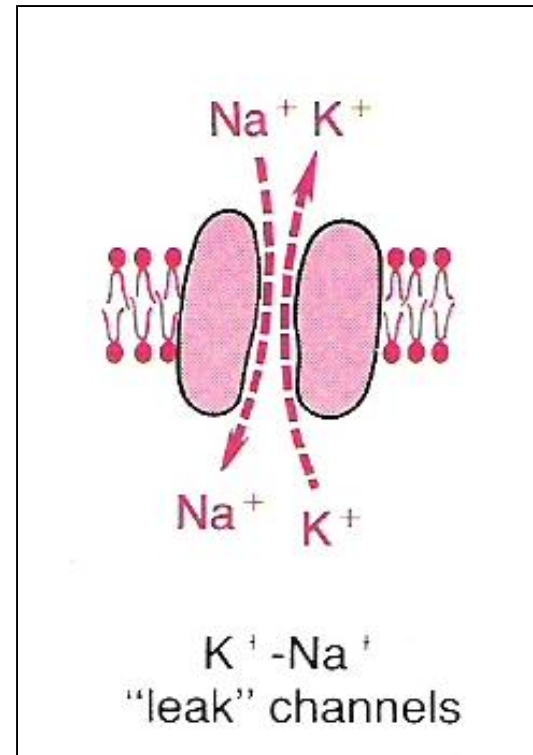
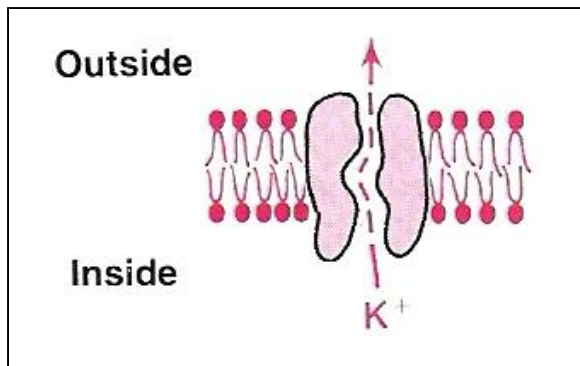
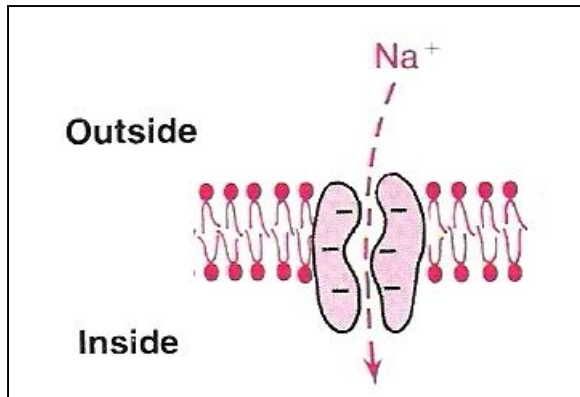

انواع کانالهای یونی غشای سلولی

• کانالهای نشتی (Leak Channel):

- فاقد دریچه بوده و دارای مجرای همواره باز است
- برای هر یونی اختصاصی است و فقط اجازه عبور آن یون را می دهد

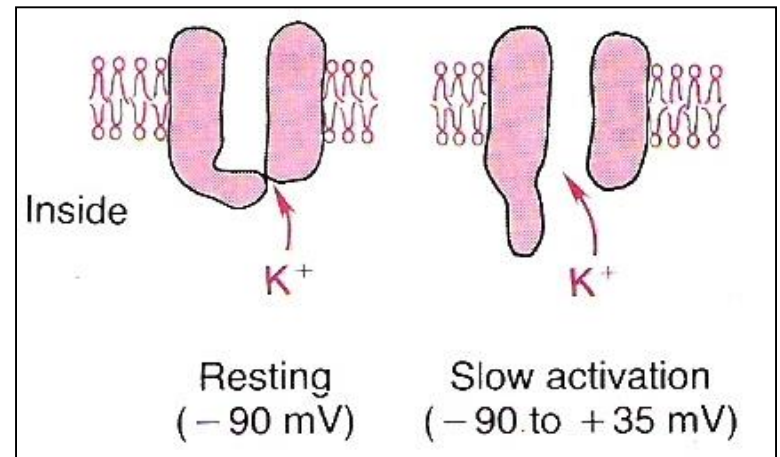
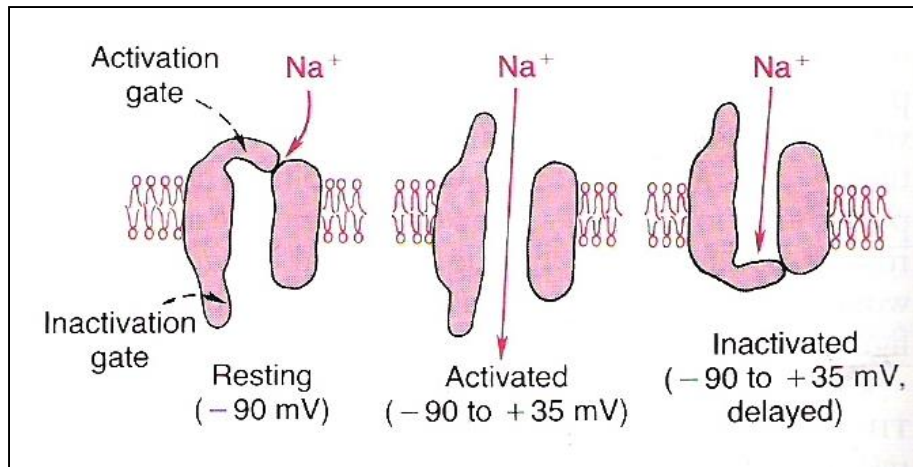

• کانالهاي دريچه دار:

✓ وابسته به ولتاژ (الکتریکي):

- وضعیت باز یا بسته بودن کانال به اختلاف پتانسیل دو سوي غشاء بستگی دارد
- دريچه، حساس به تغییر ولتاژ بوده و بر این اساس در دو وضعیت باز یا بسته قرار می
گیرد

- برای هر یوني اختصاصی است و فقط اجازه عبور آن یون را می دهد

✓ وابسته به لیگاند:

- علاوه بر دریچه، واجد گیرنده برای يك لیگاند اختصاصی است
- اتصال لیگاند به گیرنده سبب تغییر شکل فضایی کانال از جمله دریچه آن می شود
- برای هر یونی اختصاصی است و فقط اجازه عبور آن یون را می دهد

✓ کانالهای دریچه دار کششی (stretch-dependent channel)

- حساس به کشش وارده بر غشای سلولی
- برای هر یونی اختصاصی است و فقط اجازه عبور آن یون را می دهد